

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK

Pasarét, 2011. szeptember 29.
(csütörtök)

Horváth Géza

EGYEK LEGYENEK

Alapige: János 17,20-21

Jézus Krisztus könyörög így a főpapi imában: „De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem, hogy mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem.”

Imádkozzunk!

Örökkévaló Urunk, áldunk és magasztalunk azért, hogy a gyülekezet közösségében lehetünk. Áldunk ezért az esti kedves óráért, amelyet megengedtél, hogy együtt töltsünk. Áldunk azért a csodáért is, hogy te is itt vagy köztünk.

Köszönjük, hogy imádkozhattunk azért, hogy a Szentlélek járjon át bennünket. Olyan sok minden átjár bennünket jártunkban-keltünkben. Ma is annyi minden ért bennünket, Urunk. Lehet, hogy mellettünk káromkodtak, valami szomorú ténynek voltunk a tanúi, lehet, hogy talán téged szidtak és fájt nekünk. Annyi minden átjár, Urunk, a közömbösség, közönyösség, nemtörődömség, hitványság és a bűn rontása is. Annyi mindennek ki vagyunk téve, Urunk, amelyek fertőzik életünket, gondolkozásunkat, egész valónkat.

Köszönjük, hogy úgy borulhatunk le most eléd, Urunk, hogy a te Lelked járjon át bennünket és tisztítson, szenteljen, erősítsen, bátorítsen, vigasztaljon. Tudatosítsa bennünk azt, hogy hozzád tartozunk, és Jézus Krisztustól, az Ő szerelmétől, kegyelmétől senki és semmi el nem szakíthat, sem magasság, sem mélység, sem emberi akarat.

Köszönjük, hogy ma is ígét készítettél a számunkra.

Kérünk, Urunk, hogy az igehirdetőt és igehallgatókat te vedd a kezébe, hogy mindannyian téled tanítottak legyünk, mindannyian a te szavadra várjunk, és mindannyiunk előtt kedves legyen az, amit mondani akarsz, és igazat adjunk neked.

Köszönjük, hogy itt lehetünk, pihentess meg, csendesíts le bennünket. Kérünk, hadd értsük meg, hogyan követhetünk téged, Úr Jézus, még jobban.

Könyörülj rajtunk ezen az estén is.

Ámen.

Igehirdetés

Hadd valljam meg, hogy amikor néhány héttel ezelőtt napi ige volt ez a mondat János evangéliumában, sokat jelentett nekem, és azóta is többször bennem van ez az ige. Ma estére azt kaptam, hogy ezeket a gondolatokat, a gyülekezettel is osszam meg.

Nagyon sokszor halljuk, amikor akár a világban, akár egyházi körökben mozgunk, hogy *egyek legyenek*. Ezt a mondatot sokan tűzték a zászlójukra, mintegy jelmondatként, amikor különféle csoportok, felekezetek összejönnek és keresik az egységet. Főleg januárban lehet ezt sokszor hallani, amikor az ú. n. Ökumenikus imahét kezdődik. Tanúi vagyunk annak, hogy ebben a mai világban összejönnek egy-egy templomban a különféle vallásoknak a vezetői és együtt imádkoznak az egységért.

Néha egészen megdöbbenő – most nem akarok véleményt nyilvánítani –, hogy ma már nemcsak keresztyén felekezetek, csoportok vezetői jönnek össze, hanem még nem keresztyén vezetők is ott vannak, és együtt imádkoznak, mondván, hogy ne azt keressük, ami bennünket elválaszt, hanem ami összeköt. Keressük meg, hogy mi köt össze, mert az Úr Jézus Krisztus is ezért imádkozott, hogy egyek legyenek...

Ezt a mondatot sokan nem értik, de még rosszabb az, hogy félreértik. Mivel félreértik, ezért félremagyarázzák, hogy Jézus Krisztus könyörög a főpapi imájában, hogy egyek legyenek.

Egy teológus azt mondta, hogy a főpapi ima Jézus Mi Atyánk-ja. Csodálatos ez, amikor az Úr Jézus Krisztus készül a szenvedésre, a Golgotára, és azt olvasuk, hogy „én őértük könyörgök.” Ő nem magáért könyörög, hanem „őértük.” Meg azokért – mondja később –, akik az ő beszédükre majd hisznek énbennem.

Jézus Krisztus kéri az Atyát és ezért imádkozik, hogy egyek legyenek: ez három dolgot jelent a számunkra.

Először, hogy ez nagyon komoly és fontos dolog. Ha Jézus itt a főpapi imában a szenvedése előtt ezt az Atya elé tárja, akkor ez igen fontos dolog.

Másodszor megtanít bennünket Jézus, hogy az egység, ha az Isten hívő népe egy, nem emberi törekvésnek a műve, hanem a Szentlélek munkája. Jézus ezért imádkozik. Nem azt mondja a tanítványoknak, hogy tegyétek, majd ti munkáljátok ezt, hanem azt mondja az Atyának: Atyám, végezd el. Atyám, ezt te rendezd. Mert ezt csak te tudod elvégezni. Ez csak a te Lelkednek az ajándéka, áldása és munkája a hívőkben.

Harmadszor: ha ezért Jézus Krisztus imádkozik, akkor ez nem lehetetlen és nem elérhetetlen, mert Ő nem imádkozott olyanért, ami lehetetlen, elérhetetlen lenne.

Ravasz Lászlótól idézek szó szerint: „Az egymás közötti egység a jegye, mértéke és bizonyága a Krisztussal való egységnek.”

Ez az ige arra tanít bennünket, hogy egység csak ott lehet, ahol a hívők Jézus Krisztusban vannak. Ebben benne van, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem, és legyenek úgy bennünk, mint ahogy én tebenned, Atyám. Legyenek olyan egyek, mint ahogy én teveled.

Jézus Krisztus megmondta nekünk, hogy ez nem látható egység, hanem sokkal inkább lelki egység, mert az Isten lélek, és akik Őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják. Az egység feltétele tehát: Jézus Krisztusban lenni.

Mai korunk nagy kérdése: melyik Jézusban? Mert amikor arról beszél nekünk Isten igéje, hogy sokan mondják majd nektek, hogy itt meg ott van a Krisztus, de ti ne higgyétek!

Ha valaki Jézusról beszél, nem biztos, hogy arról a Jézusról beszél, akit megígért az Atya az Éden kertben, akire nézve az egész Ószövetség, és Istennek minden kijelentése megadatott az ember számára. Nem biztos, hogy az a Krisztus, aki eljött a betlehemi jászolban és elment a Golgotára. Éppen ezért jobban vigyázni kell a hívőknek, mint valaha. Mert sokan mondják: itt van a Krisztus, ott van a Krisztus, hogy nálunk van az igazság, mi mondjuk meg az igazságot, meg ezt hidd el, arra állj rá... *Nekünk a Szentírás Jézusát kell ismerni és komolyan venni. Ezért kell Őbenne lenni.*

Ez az igének a csodája, ami felragyogott nekem is. Jézus nemcsak azt mondja, hogy egyek legyenek — ez egy mondatnak a második fele. De mi az első fele? Az első fele az, hogy azt mondja az Úr Jézus: nemcsak őértük könyörgök, hanem mindazokért, akik majd az ő beszédükre hisznek énbennem, hogy egyek legyenek.

Jézus Krisztus kikért imádkozott, hogy egyek legyenek? Azokért, akik már az Övéi, akik már kijöttek az élet feltámadására, és akik majd az ő beszédükre, bizonyoságtételükre, missziójukra ezután kijönnek. Így Jézus Krisztus egyben látta az Ő népét. Nemcsak azt a tizenegy tanítványt látta, akik nemsokára szétrebbenek, és elhagyják Őt, hanem látja azokat is, akik majd pünkösdkor jönnek elő az ő beszédükre a Lélek munkája által. Jézus látja az első keresztyén gyülekezeteket. Látja az üldözések korának hívőit. Látja az előreformátorokat, a reformátorokat, és hisszük, hogy lát és imádkozott érted és értem.

Vagyis Jézus Krisztus feltételezte, hogy az Övéi beszélni fognak. Jézus Krisztus feltételezi az igében, hogy az övéi továbbmondják, nem hallgatni fognak, nem elbújnak, nem bezárkóznak, hanem kimennek. Nem csodálatos dolog, hogy Jézus ezt feltételezi a tanítványokról? Telhetnek évek, évszázadok, évezredek, de Isten igéje örök.

Vannak olyan eszközök, amelyek elmúltak felettünk. Ma már nem érdekesek. Nagypám szülőfalujában a falu közepén volt egy jégverem, és azt a Tiszáról télen telehordták jéggel, és az volt a falu jégsekrénye. Ma már ilyen nem kell. Kinevetnénk, ha valaki jeget vinne, hogy legyen télre. Hiszen ma már mindenhol van fagyasztó. Emlékszem milyen nagy szám volt, amikor a hetvenes években valaki hozzájutott egy kazettás magnetofonhoz. Ma már kinek kell az, és lehet-e kapni egyáltalán? De az, hogy akik az ő beszédükre hisznek majd énbennem — ez örökké érvényes.

Jézus Krisztus tehát őértük könyörög, és azt mondja: ők legyenek egyek, akik már kijöttek és beszélnek, és ígét mondanak és ígét visznek, meg azok, akik majd ezután jönnek a gyülekezetbe — ezek legyenek egyek.

Itt nem arról van szó, hogy legyenek egyek a vallások, a felekezetek – jaj, szeressük egymást gyerekek! Itt arról van szó, hogy mindaz, aki hiszi és vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére. És aki ugyanezt hiszi, azzal teljes egységben tudjon lenni. Jézus Krisztus azért könyörög, mert tudja, hogy ez nehezen fog menni. Ez nem lesz olyan egyszerű a gyülekezetekben. Azt is tudja, hogy ezt Isten Lelke munkálja és munkálhatja ki a szívekben. Ezért könyörög, és ezért imádkozik Jézus.

Mi ennek az alapja? Hadd olvassam fel azt a csodálatos ígét az Efézusi levélből. „Mert Ő a mi békességünk, aki a két nemzetséget eggyé tette, és az Ő testében lebontotta az elválasztó falat, az ellenségeskedést, miután a tételes parancsolatokból álló törvényt érvénytelenné tette, hogy békességet szerezzve, a kettőt egy új emberré teremtsen önmagában. Megbékéltette mindkettőt egy testben az Istennel, miután a kereszt által megölte az ellenségeskedést önmagában, és eljött, és „békességet hirdetett nektek, a távoliaknak, és békességet a közelieknek”. Mert általa van szabad utunk mindkettőnknek egy Lélekben az Atyához.” (2,14-18).

Isten ígéje elmondja, hogy Jézus Krisztus lebontotta a válaszfalat azok között, akik a zsidó nemzetséghez tartoznak, meg a pogányokhoz, és azt mondja: ezeket eggyé akarom tenni, mint ahogy én egy vagyok az Atyával.

És milyen nehéz volt. Amikor Pétert úgy kell győzködni: eredj csak Kornélius házába. Azt mondja Péter: semmiképpen nem, Uram! Péter, aki úgy tudott fogadkozni meg ígéretet: az életemet adom érted... Sok mindent megteszek, de nekünk vannak törvényeink... vannak előírásaink, szabályaink... Semmiképpen nem, Uram! Péter, te ellenálló vagy? És Isten megtanítja arra, hogy amit Ő megtisztított, azt Péter ne mondja tisztátalannak. Amikor Péter beszámol a gyülekezetben: még itt pogányok is megtérnek, akkor azt mondják: úgy látszik, Isten a pogányoknak is adott megtérést.

Milyen nehéz volt elfogadni! Milyen nehéz volt elfogadni a gyülekezetben, amikor egymás mellett ült egy gazdag és egy szegény, egy rabszolga meg egy rabszolgatartó. Milyen nehéz volt elfogadni, hogy egyek legyenek. Nehéz volt elfogadni, hogy más a társadalmi helyzetük, más az előképzettségük, a tudásuk, a rangjuk. De Jézus Krisztus könyörög az Ő népéért: Atyám, hogy egyek legyenek, mert lebontottam a válaszfalat az én keresztemmel, amikor meghasadt a kárpit. Az nem erre vonatkozott, de gondoljunk arra most, igen, valami elkezd hasadni, valami elkezd bomlani, és azt mondja Isten ígéje: ez a válaszfal is Jézus Krisztus keresztye által elkezdett bomlani, mert Jézus eggyé akarta tenni. Igen, és a gyülekezetekben is hányszor kellett az apostolnak erre figyelmeztetni a tagokat. Hányszor kellett azt mondani: vigyázzatok!

Nekem sokat jelent, amikor Onesimust, aki meglopta a gazdáját, Filemont, és Pál apostol visszaküldi Filemonhoz, mint már megtért, újonnan született gyermekét. Ír egy levelet: Vigyázz, Filemon, mit csinálsz, mert ő már a te testvéred. Ő már nem a téged meglopó rabszolga, mert aki Krisztusban van, új teremtés az. A régiék elmúltak. Lebontotta Krisztus a válaszfalat. Amikor visszafogadod, úgy fogadd, mintha én mennék. (Mert ahol Pál apostol megjelent, hogy

leporolták a széket, gyorsan a legjobb ágyat adták). Onesimussal, Filemon, ugyanezt csináld. Úgy fogadd, mintha én mennék oda, mert egyek vagytok.

Emlékezzünk, amikor Pál apostol a korinthusiakat tanítja, hogy hallom a Kloé embereitől, hogy vannak közöttetek szakadások. Hallom, hogy pártoskodások vannak közöttetek. Hogy nem vagytok egyek! Az egyik azt mondta: Pálé vagyok, a másik: én Péteré vagyok... Nem Krisztusért kell rajongani, nem Krisztust kell imádni? Hát ki Apollós, Péter? Mi plántálunk, öntözünk, de ha nincs növekedés, akkor nem ér az egész semmit. Ha Isten nem adja az Ő Lelkével az áldását, akkor az egész semmit nem ér. Térjetelek észhez!

És a gyülekezetben elindult a szakadás, az oszlás, a klikkesedés. Pál apostol erre úgy odataposott, úgy megmossa a fejüket... Igaz, azzal kezdi, hogy a Korinthusban élő szenteknek, kiválasztottaknak, az Isten népének... és jön a fejmosás.

Nagyon komoly dolgról beszél itt az ige. Azt mondja a korinthusiaknak, hogy amikor úrvacsoráztok... — mert az volt a legnagyobb probléma, hogy úgy úrvacsoráztak, hogy előtte vacsoráztak, a gazdag megette a sajátját, a szegénynek meg korgott a gyomra, és azt mondták: gyertek, éljük meg a közösséget. Erre mondja az apostol: nem becsüli meg a Krisztus testét, amely az egyház. Nem becsüli meg a gyülekezetet.

Ahol szakadás van, az egyik ember nem tudja elfogadni a másikat, nem becsüli meg a gyülekezetet, nem becsüli meg a Krisztus testét, amelybe Krisztus belekereszteli, beiktatja a hívőt, hogy az legyen az élettere, a szolgálati területe, ahol megélheti a növekedést, és ahol közösségben lehet a másik ember javára, munkálkodhat a lelki ajándékaival.

Ezek voltak tehát ott például a nagy bajok. Hallottam egy példát. Az egyik amerikai államban történt. A templomba bement egy csavargó. Tele volt a templom, nem volt üres hely. A csavargó öltözéke feltűnő, a hajviselete is, borotvát néhány éve nem látott már, mezítláb van. Előkelő, gyönyörű templom. Mindenki ránéz, szájukat elhúzzák. Hogy kerül ez ide? A csavargó meg nézeget, hova tudna leülni, de sehol nincs hely. Fogja magát, s előre, két sor közé leül a földre törökülésben, és elkezd hallgatni az igét. Mindenki nézi. Hátulról az egyik presbiter odament, levette a cipőjét és mellé ült. Azt mondta: örülünk, hogy itt vagy.

Nem ez a hívők közössége, de valahol itt kezdődik. A lelkületnél kezdődik. Isten Lelke munkálja bennem, és én hajlandó vagyok, kész vagyok rá, hogy a másik mellé üljek, a másikat megismerjem, a másik terhét felvegyem, vagy éppen az én terhemet próbáljam átadni neki, hogy segítsen nekem. Mert csak együtt megy. Jézus Krisztus könyörög, hogy egyek legyének, Atyám.

Ez az egység, amiről Isten igéje beszél, három esetben nem volt vállalható. A hívőnek először is a világgal nem szabad vállalnia az egységet, mert abból ki kell szakadni. Az egyház azoknak a közössége, akiket Jézus Krisztus kihívott a világból. „Kihívott minden népből egy lelki népet itt, Kit egy Úr, egy keresztség és egy hit egyesít. Csak egy nevet magasztal, csak egy cél vonja őt, és egy terített asztal ad néki új erőt.”

Jézus Krisztus kihív a világból. Mint Mózes, aki bekiabált, hogy aki az Úré, ide hozzám! És kijöttek a Levi fiai. A többiek maradtak az aranyborjú körül. Maradtak a világban.

Hirdetjük, hogy mi is így jöttünk ki. Egyszer Jézus beszólt nekünk: gyere ki! Úgy, mint Lázárnak talán, hogy jöjj ki. És mi ellenállhatatlan vonzást éreztünk, hogy menjünk a mi Urunk felé. Ez mindig csoda és mindig kegyelem.

Isten ígéje szerint közösséget nem lehetett vállalni ott, ahol a gyülekezet vagy a hívők tudatos bűnökben éltek, amelyet nem bántak meg, amelyet nem tettek le, és nem kértek bocsánatot. Erre megvan Isten ígéjének útmutatása a Máté 18-ban, az 1Korinthus 5-ben olvashatunk róla. Ezt az egységet nem lehetett vállalni ott, ahol tévtanítás volt. Olvashatjuk ezt a Galata 1-ben, vagy a 2Jánosban.

Nagyon érdekes és fontos nekünk, amit Jézus Krisztus mondott, hogy egyek legyenek. Nem „ex katedra” nyilatkozom, lehet másképpen is gondolkozni, ebben a kérdésben. Amikor bejött az ú. n. ökumenikus fordítású Apostoli Hitvallás meg Mi Atyánk, ezeket nem használtam soha. Itt a gyülekezet miatt engedtem, ha itt így használták, így mondom én is. Azért nem örültem neki, mert nekem mindig az a tapasztalatom, ha akarják, hogy egy legyen valamiből, akkor annak az lesz az eredménye, hogy nem egy lesz, hanem eggyel több.

Itt a fordításban azt érzem, hogy bennünket átejtettek ezzel a kifejezéssel: ugyanis kimaradt egy szó az új Hitvallásból, amit használunk: *egy egyetemes egyházat hiszünk*. Mások nem is az egyetemes szót használják, hanem más szót mondanak, ezért nem fair az egész, nem tisztességes, mert nem mindenki mondja: egyetemes. Az *egy* itt nem határozatlan névelő, hanem *számnév*. Hiszünk, hogy Isten népe egy. Egy egyházba tartozik, amely szintén nem szervezet, nem virtuális, hanem spirituális, lelki. Hiszünk, hogy lelki, ahogy Krisztus az Atyával egy, úgy mindazok egyek, akiket Isten Lelke erre az egységre hoz. *Ez fontos, hogy az egyház egyetlen Főnek egyetlen teste*. Egy főnek egy teste van, és ebbe tagolja be a hívőt a megtérés és újjászületés által a mi örökkévaló Istenünk, hogy nekünk életterünk legyen, ahol javainkat a másik javára és épülésére tudjuk fordítani.

Néhány szót végül a bajokról. Hol vannak bajok? Például ott, ha mi is így gondolkozunk, hogy aki Jézus Krisztusé, azzal nem biztos, hogy én egy vagyok. Talán lenézem, aki nem harminc éve jár ide, csak egy éve csatlakozott a gyülekezethez. Talán nem fogadom el, mert az ő elődei nem voltak itt Joó Sándor idejében, ezért nem igazi hívő. Ilyennel nem találkoztam, most csak kisarkítom a példákat. Lehet, hogy itt is, vagy minden gyülekezetben probléma, hogy klikkesedés van, mert három-négy emberrel jól érzem magam, három-négyel meg tudom osztani a dolgaimat, de minden hívőt nem tudok elfogadni.

Jézus Krisztus imádkozik azért, hogy fogadd el, ismerd meg. Vajon azt látja-e a világ, hogy vannak köztünk veszekedések, rágalmazások, pletykák, intrikák, vagy pedig azt, amit az első keresztyéneknél látott, hogy mennyire szeretik egymást? Milyen egységben vannak. Szinte nem léteznek egymás nélkül.

Az egység azt jelenti, hogy egymást türelemmel, szelídséggel, szeretettel elhordozzuk. És nemcsak elhordozzuk, hanem hordozzuk. Törekedjünk erre, és

kérjük Isten Lelkének a munkáját. Egy épületen a romlás mindig akkor kezdődik, amikor valahol valami megbomlik. Ha egy házon valahol a vakolat megbomlik, ott rövidesen hatalmas lesz a folt. Ha az aszfaltba bemegy a víz, és ott megfagy, ott lyuk lesz, később meg a kocsikerék is beletörik. Mert megindul a romlás.

Ha valamelyik állaton azt látják, hogy valami romlás van benne, annak az állatnak vége van. Egy helyen nincs toll, azt kikezdi, elkezdi csipegetni, és halálra csípi. Megbomlott az egység.

Az Isten népe életében, ha megbomlik az egység, ha nincs meg az, amiről az egyik csodálatos ének így szól: „Mely minket összeköt, szent a kapocs nagyon. A testvérszívek kapcsa itt az égivel rokon.” (128. Halleluja). Ott az is van: megosztjuk egymással, ami fáj és hordozzuk egymás terhét. Örüljete az örülőkkel, sírjatok a sírókkal. Mert a közösség csodálatos, szent dolog és elérendő cél.

Jézus Krisztus imádkozott érted, értem. Imádkozott azokért, akik már az Övéi, és akik még ezután lesznek az Övéi. Akik még ezután jönnek. Azt mondja az Övéinek: te pedig menj, és beszélj, hirdesd az igét, add tovább az evangéliumot, mert lesznek még, akik hisznek bennem. Akik pedig kijöttek, az Úréi, azokat Isten Lelke növelje a kegyelemben és a mi Urunk Jézus Krisztus ismeretében, aki imádkozott az Atyához: Őértük könyörgök, hogy egyek legyenek.

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, áldunk, hogy van néped ezen a földön. Áldunk, hogy kihívtad mindenünnen a te választottaidat. Azért jöttél, hogy megkeressed és megmentesd őket.

Köszönjük, hogy sok helyen van néped, akiket mi még nem ismerünk, akikről nem tudunk, de akikért te már imádkoztál, mert ismerted őket, és tudtál róluk.

Áldunk, Urunk, hogy sokszor megvalósul a gyülekezeteinkben ez a szeretet kapcsolat, ez az egység.

Köszönjük, hogy sokakkal összeköt itt az országban, vagy még határokon túl is, vagy a földrészeken át is a benned levő egység, hogy egyek vagyunk. Köszönjük, hogy sokszor megvallhatjuk, hogy hisszük a szentek egységét.

Áldunk, Urunk, hogy az egész világon van néped, akiket kihívtál, és köszönjük, hogy szól még az igéd messze földeken, ahol hirdetik a te szolgáid. Köszönjük, és áldd meg az ő munkájukat, életüket, Krisztus-hirdetésüket.

Kérünk, taníts és nevelj bennünket egyességre, mint Atyáddal egy te vagy, mert innen látja meg a világ, hogy tanítványid vagyunk. Innen látja meg a világ, hogy Jézust az Atya küldte üdvösségként, Szabadítóként, Megváltóként.

Kérünk, Urunk, ne találtassék közöttünk széthúzás, szakadás, csoportosulás, hanem hadd lehessen ránk mondani a te itteni hívó népedre is: mennyire szeretik egymást, mennyire egyek, mennyire félre tudják tenni magukat, elgondolásukat, elképzeléseiket, és mennyi teret engednek a Krisztus elgondolásának és elképzelésének. Mennyire igaz rájuk, hogy te növekszel az életükben, ők pedig alábbszállnak.

Taníts bennünket alábbszállni, Urunk. Önmagunkat megtagadni, ha ez az egység akadály, és kérünk: munkáld bennünk, hogy ebben az egységben ismerjük, szeressük, hordozzuk, pásztoroljuk egymást, hogy a Krisztus-test általad áldott és az üdvözülők seregével növekvő lehessen.

Ámen.

133. ZSOLTÁR

A testvéri egyetértés áldása.

Bourgeois L., Genf, 1551.

Í-mé, mily jó és mily nagygyö-nyö-rű- ség

Az a-tya- fi- ak közt az e- gye- nes- ség, Ha

bé- ké- vel e- gyütt lak- nak. Mint a bal- zsam-

o- laj, ők o- lya- nok! Meg- áld- ja az Úr

az i- lye- ne- ket, Né- kik ád hosz- szú é- le- tet.

2—3. — — —

Béza T., 1519—1605.